

Bir taharet sünneti

Ankara'dan Sabahattin Bey: *"Ayakta su dökmeme konusunda illet mi vardır, hikmet mi vardır? Sıçratma tehlikesi olmayan pisuvarlarda ayakta su dökmenin dinimizdeki yeri nedir? İş yerine pisuvar koymayı bu açıdan değerlendirir misiniz?"

Esas olan tahareti güzel yapmak ve elbiseyi temiz tutmaktır. İlk plânda sünnet olan budur.

Peygamber Efendimiz (asm) iki kabrin yanından geçiyordu. Kabirde yatanların hallerini keşfedince şöyle buyurdu:

"Şu iki mezarda bulunanların her ikisine de azap olunmaktadır. Kendilerine yapılan azap, herhangi bir büyük günahattan ötürü de değildir! Şu mezarda yatan, bevl ettikten sonra bevl pisliğinden korunmaz ve kaçınmazdı. Öteki mezarda yatan da insanlar arasında koğuculuk yapar ve insanların arasını bozardı!"

Sonra Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) yaş bir hurma dalı alarak ikiye ayırdı ve bu kabirlere birer parçasını dikti.

Etrafındakiler:

"Ya Resulullah, neden böyle yaptınız?" diye sordular.

Allah Resülü (asm):

"Umulur ki, bunlar yaş kaldığı müddetçe azapları hafifler" buyurdu.¹

Sünnet olan, tahareti güzel yapmak ve elbiseyi idrar pisliğinden korumak olmakla birlikte, tahareti güzel yapma biçiminin de bizzat Peygamber Efendimiz (asm) tarafından gösterilmiş olması burada zikretmemiz gereken bir diğer sünnettir.

Erkeklerin ayakta su dökmesi İslâmiyet öncesi Arap toplumunda yaygın âdetlerdendi. Peygamber Efendimiz (asm) İslâmiyet öncesi âdetlerden uygun bulmadıklarını kimi zaman derhal, kimi zaman ise tedricî bir biçimde hükümden

kaldırmıştır.

Hiz. Ömer (ra) anlatıyor: "Ben ayakta abdest bozarken, Resûlullah (asm) beni gördü ve:

"Ey Ömer, ayakta su dökme" buyurdu.

"O günden sonra hiç ayakta su dökmedim."2

Bir diğler rivayette Hiz. Ömer (ra): "Ben Müslüman olduğum zamandan beri ayakta abdest bozmadım!" demiştir."3

Resulullah Efendimiz'in (asm) bu husustaki sünnetini Hiz. Âişe validemiz (ra) şöyle bildiriyor: "Kur'ân kendisine inmeye başladığı günden beri, Resûlullah ayakta su dökmedi."

Keza, Abdurrahman bin Hasene (ra) şöyle anlatmıştır: Resûlullah Efendimiz (asm) bir siperin arkasında çömelerek küçük abdestini yaparken, orada bulunanlardan birisi:

"Şuna bak! Çömelerek küçük abdest yapıyor!" dedi.

Daha sonra Allah Resûlü (asm) bu kişiye:

"İsrail oğullarının idarecisinin başına gelenleri bilmiyor musun? İsrail oğulları, üzerlerine idrar pisliği gelen yerleri makaslarla kesiyorlardı. İdarecileri onları kesmekten men etti. Bu yüzden kabrinde kendisine azap edildi" buyurdu.4

Bir diğler rivayette Hazret-i Âişe validemiz (ra) Resulullah'ın (asm) oturmadan küçük abdest yapmadığını bildirmiştir.5

Rivayetlerden de görüleceği üzere, küçük abdest yaparken oturmak sünnettir. Oturma sünnetinde illet oturmaktır. Yani önemli olan oturmaktır. Oturmanın hikmeti ise üzerine idrar sıçratmamak, kabalıktan sakınmak, avret mahallini daha fazla gizlemek olarak sıralanabilir. Ayrıca; hikmet olarak sıraladığımız bu davranışların her üçü de ayrı ayrı sünnettir.

İslâm uleması ayakta abdest bozma yasağının edebe uygun olmaması yönüyle getirildiğini, yoksa bunun haram kılınmadığını vurguluyor.6 Yani daha açık bir ifadeyle söylememiz gerekirse: Ayakta su dökme, sıçratmamaya dikkat etmek şartıyla haram değildir. Fakat sünnet feyzinden ve nurundan istifade etmemektir.

Bu sebeple, eğer bir tercih yapmamız gerekirse, oturmak mümkünse, sünnet olduğu

için oturmayı tercih etmemiz gerekiyor. İş yerimize de pisuvar yerine oturma imkânı veren bir mekanizmayı hizmete sunmak, hiç şüphesiz, sünnet nuruna ve feyzine daha uygun olacak, bizi şefaate yaklaştıran adımlarımızdan birisini teşkil edecektir.

Allah şefaati Resûle (asm) yaklaştıracak adımlarda hissemizi ziyade eylesin. Âmin.

Dipnotlar:

- 1- Nesâî, Taharet, 27
- 2- Kütüb-i Sitte: 3551
- 3- Tirmizî, Taharet 8, (12)
- 4- Nesâî, Taharet, 26
- 5- Nesâî, Taharet, 25
- 6- Kütüb-ü Sitte, 3552